

ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА „ТУНДЖА“ ЗА 2015 Г.

Програмата за развитие на туризма в община „Тунджа“ за 2015 г. е приета с Решение № 762 по Протокол № 54/17.02.2015 г. на Общински съвет „Тунджа“ и на основание чл. 11, ал. 1 от Закона за туризма. Тя е разработена в съответствие с приоритетите на Областната стратегия за развитие 2014 - 2020 г. и съобразно задачите на Общинския план за развитие и съществуващите местни туристически ресурси и потребности.

Като **стратегическа цел** на програмата за развитието на туризма е изведено утвърждаването на конкурентноспособността и ефективността на туристическия сектор в община „Тунджа“ посредством оптимално използване на наличните ресурси в съответствие с пазарните изискванията и потребителските очаквания за устойчиво развитие на туризма.

За изпълнение на стратегическата цел на програмата бяха поставени следните подцели:

- Изграждане, развитие и подобряване на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на община „Тунджа“ – екотуризъм, селски, ловен и риболовен туризъм; Ремонт и текуща поддръжка на пътища, свързващи туристическите обекти и забележителности;
- Поддръжка на паметници на културата – исторически и архитектурни, манастири и църкви;
- Изграждане на туристически информационен център.
- Насърчаване развитието на малкия и среден бизнес за развитие на туризма;
- Професионално обучение и повишаване квалификацията на заетите в туристическия и обслужващ бизнес;
- Създаване и укрепване на институционалната рамка за развитието на туризма в общината;
- Разумно използване на природната среда при създаването на условия за отдих и развлечения на жителите и гостите на общината.

Туризмът и туристическите дейности съчетават множество услуги като транспорт, хотелиерство и ресторантьорство, анимации, културни прояви и др., които строго погледнато принадлежат към отделни подсектори, но нито един самостоятелно не обхваща цялостно смисъла на понятието туризъм.

Територията на общината притежава потенциал за развитие на различни видове туризъм, сред които: културно-исторически и културно-познавателен, природен/екотуризм, ловен и риболовен, велотуризм. Река Тунджа създава добри възможности за развитие на водния туризъм. Един от най-интересните водни маршрути е преминаването с лодка по средното течение на реката, което достига до местността „Даркая“ /в близост до границата с Р. Турция/. Воден туризъм в общината и извън нея може да се практикува по три първокласни маршрута: с. Завой - гр. Ямбол, с.Тенево - с. Коневец, с. Коневец - гр. Елхово. Наличието на 44 населени места от селски тип създава добри предпоставки за

оползотворяване потенциала за развитие на селски туризъм в голяма част от селищата в общината.

Особеностите на агроклиматичния потенциал създават условия за развитие на винарството и за практикуване на винен туризъм. Местните винарски изби Балар, Вила Меден, Съндайл Уайнари, Шато Ботево и Марвин са специализирани в производството на редица висококачествени вина, сред които се открояват червени вина от сортовете Каберне, Совиньон, Мерло и Сира. Налице са възможности за комбиниране между селски туризъм и дейности като велосипедни маршрути, спортен риболов, посещение на културни и природни забележителности организирани в туристически маршрути.

Общината целенасочено работи за постигане както на стратегическата цел, така и на подцелите на програмата. Като важни приоритети са определени: подобряване състоянието на техническата и социална инфраструктура, работата по изпълнение на спечелените проекти по оперативни програми, свързани с туризма, тяхното надграждане и постигане на устойчивост.

Основополагащо значение за привличане на туристи и създаване на възможности за практикуване на различни алтернативни видове туризъм има реализирания през 2012 – 2014 година проект „Тонзос – Магията на Тунджа” – Маркетинг на туристическа дестинация Тунджа – Стралджа – Ямбол – Болярово”. Проектът се реализира от община „Тунджа” по Оперативна програма „Регионално развитие”, като водеща организация е община „Тунджа”, а партньори са общините Ямбол, Стралджа и Болярово. Финансирането е на стойност 377 628,00 лв. В рамките на проекта бяха разработени 5 туристически маршрута – общ и по един за всяка една община и 5 туристически пакета; изработени 3D продукти с триизмерно съдържание на новите комплексни туристически маршрути в региона; изработен и промотиран е 18 мин. двуезичен филм за културно-историческото и природно богатство и туристически потенциал на региона; изработен и промотиран 15 сек. TV рекламен клип и рекламен радио-spot; изработени и тиражирани са рекламни материали - дупляни, брошури, флайери и други.

По проекта са организирани и проведени три инфотура за 12 представители на медии, туроператори и турагенти; тридневен туристически форум на тема „Тонзос – Магията на Тунджа”, с промоционална обиколка, с участието на 50 човека; комуникационно-информационна кампания „Дни на отворени врати” във всяка една община – общо 8 кампании. Участие в туристически борси и изложения с цел популяризиране на създадените туристически пакети и маршрути - „Ваканция & Спа Експо” – София; Пролетен Пловдивски панаир; „Вашата ваканция” – Бургас; Специализирана борса за културен туризъм – гр. Велико Търново; Специализирана борса за туризъм град Русе; По проекта е изграден промоционален павилион. Една от съществените дейности по този проект беше проведеното изследване за въздействието на осъществените маркетингови и рекламни дейности, на базата на което беше изработена обща маркетингова стратегия за развитие на туризма в ямболския регион.

През 2015 година за трети път се проведеха основни дейности по проекта с цел устойчивост на постигнатите резултати, а именно:

- Промотиране на двуезичния филм за културно-историческото и природно богатство на ямболския регион;
- Тиражиране и рекламиране на двуезична брошура и дупляна, представящи туризма в региона пред туроператори, турагенти и посетители на изложенията и на форумите, организирани от четирите общини;

- Взе се участие в 32-то издание на Международната туристическа борса „Ваканция & Спа Експо” – София, където се представиха изработени по проекта рекламно-информационни материали за петте туристически маршрута и туристическите пакети. Те бяха онагледени и с 18-минутен филм и рекламен TV клип. Презентира се и маскарадния фестивал „Кукерландия 2015”;
- На 24 и 25 април се взе участие в Първия национален географски фестивал в гр. Ямбол, където се организира тематичен щанд, на който се представиха стари географски карти, книги за Ямболския край и рекламни материали, изработени по проекта;
- Община „Тунджа” в партньорство с общините Ямбол, Стралджа и Болярово взе участие в 14-тата туристическа борса „Вашата Ваканция”, която се проведе на 20 и 21 април 2015 г. в гр. Бургас. На организирания изложбен щанд бяха представени разработените по проект „Тонзос – Магията на Тунджа” – маркетинг на туристическа дестинация „Тунджа – Ямбол – Стралджа – Болярово” нови туристически маршрути и пакети. Раздадоха се рекламни материали на забележителностите, обхващащи четирите общини, свързани с възможностите за културен туризъм;
- В изпълнение на дейностите за устойчивост на проекта се взе участие в Специализираната борса за културен туризъм в гр. Велико Търново, в рамките на която бе аранжиран изложбен щанд;
- По идея на Местна инициативна група – Тунджа, на 17 и 18 юни се проведе Младежко изложение на добри практики и идеи за развитие на териториите в селата Роза и Дражево, с участието на млади предприемачи и фермери и младежки организации. На изложението се представиха рекламни материали изработени по проекта;
- При откриването на Младежкия ЛИДЕР Център с. Дражево на 22 април беше представен и двуезичния филм за културно-историческото и природно богатство на ямболския регион и бяха раздадени двуезичната брошура и дилпана, представящи туризма в региона.

Бяха продължени добрите практики по разработване и реализиране на проекти по програмата за Трансгранично сътрудничество. От 2014 година е в ход реализацията на проект „Тунджа и Сулоглу – Зелено бъдеще”. Проектът се осъществи по Приоритетна ос 2 „Подобряване качеството на живот”, област „Опазване на околната среда, природното, историческо и културно наследство”. Той бе с продължителност 18 месеца и имаше за цел да допринесе за постигането на устойчиво развитие базирано на сътрудничеството между Община „Тунджа” и Съюза на Сулоглу. Общата му стойност е 1 351 677,87 лв., като община „Тунджа” е водещ партньор. Основните дейности по него бяха свързани с рехабилитация на 1,2 км. общински път в лесопарк Бакаджик, ремонт и реконструкция на сградата на посетителски център на територията на Община „Тунджа”, изграждане на детски лагер на територията на Сулоглу, Република Турция и организацията на зелено училище за ученици от двете страни.

Инвестициите по проекта бяха ориентирани към опазване на природните ресурси в трансграничния регион и за неговото утвърждаване като атрактивна дестинация за екологосъобразен туризъм.

Специфичните цели на проекта бяха насочени към:

- Опазване на природното наследство на местността „Бакаджик” чрез изграждане на Посетителски център и осигуряване на неговото функциониране като съвременна структура за предоставяне на туристически услуги и

информация за природните забележителности в местността и изграждане на съвременна туристическа инфраструктура ориентирана към природните богатства в района на езерото при град Сулоглу в провинция Одрин, и конкретно изграждане на къмпингов комплекс за предоставяне на услуги на посетителите на местните природни забележителности;

- Подобряване на транспортната достъпност до природните обекти и забележителности в местността „Бакаджик“ чрез изпълнението на дейности за рехабилитация на участък с дължина 1,2 км. от общински път JAM3097 /III-7072 Търнава –Чарган/, водещ до Посетителския център;
- Популяризиране на концепцията за общото природно богатство от двете страни на границата сред ученици от Община Тунджа и Сулоглу чрез организирането и провеждането на зелени училища за общо 60 ученици от България и Турция;
- Разпространение на положителния опит, натрупан от партньорите в хода на изпълнение на проекта за опазване на природните богатства в трансграничния регион чрез разработването на Бяла книга с добри практики в областта на развитието на инфраструктура, насочена към опазване на природните забележителности.

Дейностите, които се реализираха по проекта, включиха изграждане на Посетителски център в местността „Бакаджик“; Оборудване на Посетителския център в местността „Бакаджик“; Изработване на указателни табели за основните забележителности в местността „Бакаджик“; Рехабилитация на път JAM3097 /III-7072 Търнава –Чарган/ за подобряване на достъпа до изградения Посетителски център; Разработване на Бяла книга с добри практики в областта на развитието на инфраструктура, насочена към опазване на природните забележителности, както и изработване на интернет страница за публикуване на Бялата книга.

Беше създадено устойчиво партньорство между българска община и публична организация в Турция, насочено към насърчаване на екологосъобразното развитие на трансграничния регион; беше подкрепено устойчивото туристическо развитие на два природни обекта – местността Бакаджик в България и района на езерото, разположено в близост до Сулоглу, в Турция.

Целевите групи по проекта включиха населението на Община „Тунджа“ и Сулоглу, както и туристите, които ежегодно посещават целевия трансграничен регион. Проектът приключи през 2015 г.

За поредна година Местна инициативна група – Тунджа, успешно работи за развитието на територията на община „Тунджа“. В този процес общината е активна страна не само като участваща в управлението на МИГ и подпомагаща процесите за постигане на обществена активност на територията на общината, но и като бенефициент по Стратегията за местно развитие. Общината в качеството на бенефициент се възползва в интерес на местните общности от всички мерки на стратегията за местно развитие, по които беше допустим кандидат.

По проект на МИГ „Тунджа“ е открита къща за гости в с. Кукорево.

По мярка 313 „Насърчаване на туристическите дейности“ се реализира 1 проект на стойност 39 110 лева без ДДС – „Инвестиция в потенциала за развитие на културния и фестивален туризъм на територията на МИГ „Тунджа“.

По мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ през 2015 година се реализираха два проекта:

- „Възстановяване на спортен комплекс в село Генерал Инзово“ на стойност 325 751 лева. Съгласно заложените в проекта дейности бяха извършени

ремонтно-възстановителни работи на плувния басейн и съблекалните към него, възстановиха се съблекалните към стадиона, както и на спортните площадки за волейбол и баскетбол. Изпълнена е целта на община „Тунджа“ за изграждане на един модерен спортен комплекс, който да предлага максимално добри условия за спорт.

➤ „Повече възможности за масов спорт и оползотворяване на свободното време на младите хора на територията на МИГ-Тунджа“ на стойност 85 812 лева без ДДС. В резултат на реализирането му се подобри материалната база на спортните клубове на територията на общината.

По мярка 322 „Обновяване и развитие на населените места“ приключи проектът „Ремонтно-възстановителни дейности на тротоарни площи в селата Голям Манастир и Веселиново“ на стойност 100 878 лева.

Не без значение за подобряване на условията за развитие на туризма в община „Тунджа“ са и осъществените в предходните години инфраструктурни проекти:

➤ „Изграждане на канализационна система с пречиствателна станция за отпадни води, с. Тенево, община „Тунджа“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2007/2013. Общата стойност на проекта е 25 089 531,15 лв.;

➤ „Изграждане на биокоридори и възстановяване на местообитания от Директивата за местообитанията на ЕС на територията на община „Тунджа“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“. Общата му стойност е 983 053,04 лв. и дава възможност за привличане на туристи, с интереси, свързани с орнитологията;

➤ „Изграждане на регионална система за управление на отпадъците в регион Ямбол“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“. Общата стойност на проекта е 31 324 460,67 лв. Общината се грижи за развитие на екологичната система чрез въвеждане на система за ефективно управление на отпадъците. Организирано е сметосъбиране, сметоизвозване и депониране на битови отпадъци от всички 44 населени места. Община „Тунджа“ участва в сдружение с още 4 общини в реализацията на проекта;

➤ Проект „Благоустрояване на площад с. Генерал Тошево“ на стойност 90 007 лева без ДДС, по мярка 322 на ПРСР „Обновяване и развитие на населените места“;

➤ Следва да се отбележи, че 12 от финансираните от МИГ „Тунджа“ към края на 2014 година проектни предложения, са проекти на читалища и неправителствените организации от община „Тунджа“. Те също са насочени към подобряването на обществената инфраструктура на територията на общината, свързана с възможностите за култура, спорт, отдих и свободно време. Общата стойност на тези проекти възлиза на 215 990 лева. Това са проекти за оборудване на читалища и центрове за свободно време, ремонт на спортни терени и др.

Община „Тунджа“ ежегодно осъществява богат културен календар, който включва културни мероприятия, фестивали и празнични чествания с местен, регионален, национален и международен характер, които са добра предпоставка за привличането на туристически интерес.

Групата за възстановки към ЯРТА през 2015 г. се представи успешно на две международни събития в Република Румъния – Алба Юлия в северозападна Румъния и в гр. Констанца.

На територията на общината развиват дейност 40 читалища, 37 клуба на пенсионера и 14 младежки неправителствени организации, които получават подкрепата на общината при реализирането на своята дейност. Община „Тунджа“ съдейства за осигуряването и поддържането на клубните помещения и бази, подкрепя финансово 5 спортни и 17 футболни клуба.

В общината няма населено място без Интернет. Електронната връзка между общината и населените места е пример за съвременна комуникация. Осигурени са надеждни компютри и други технически средства в кметствата, кметските наместничества, учебните и детските заведения, социалните услуги, читалищата. Изградени са и функционират 10 информационни центъра с компютърни зали към читалищата.

Развитие бележат и международните контакти на общината. Традиция са гостуванията на художествени състави от побратимения Рузски административен район от Русия, побратимената община Домоку от Република Гърция, побратимената община Болград от Република Украйна, както и от община Къркларели, Република Турция и община Мангуалде, Португалия. Най-новото споразумение за приятелство на община „Тунджа“, сключено през 2015 г., е с община и град Варта, Република Полша.

Гостуването на художествени състави и официални делегации от побратимени общини, участието им в международни фестивали и събори, организирани от общината, са много добра реклама на общината като туристическа дестинация.

Стремежът към усвояване потенциала за развитие на туризма се свързва с необходимостта от преодоляване на някои фактори със задържащ ефект върху развитието на туризма.

Сред основните проблеми за разрешаване се открояват недостатъчната степен на изграденост на туристическата инфраструктура, незадоволителната информационна обезпеченост относно възможностите за практикуване на различни видове туризъм, липсата на финансови ресурси за поддържане състоянието на обектите на културно-историческото наследство, недостатъчната реклама на обектите. Липсата на подготвени кадри в областта на туризма и липсата на турагенти и туроператори, които да работят за привличане на туристи, е също много слабо звено в туристическия сектор на общината.

Развитието на туризма следва да се насочи към създаване на условия за преодоляване на тези и още редица други сериозни проблеми.

Отчетът за изпълнение на Годишната програма за развитие на туризма в община „Тунджа“ за 2015 г. е разгледан и приет на заседание на Консултативния съвет по въпросите на туризма проведено на 17 февруари 2016 година.